

POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS KARALIAUS MINDAUGO PROFESINIO MOKYMO CENTRO MOKINIAMS, TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centro (toliau – Karaliaus Mindaugo PMC) Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) skirtas padėti Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojams veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą.

2. Aprašas nustato galimas taikyti poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo Karaliaus Mindaugo PMC sąlygas.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Draudžiami daiktai** – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos (toliau – LR) įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti Karaliaus Mindaugo PMC draudžiami turėti daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių sąrašas nurodomas Karaliaus Mindaugo PMC darbo tvarkos taisyklėse ar kituose Karaliaus Mindaugo PMC veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose;

3.2. **Netinkamas mokinio elgesys** – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymo(-si) procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą mokinio elgesys;

3.3. **Poveikio priemonė** – Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymo(-si) aplinką;

3.4. **Pagrįsti fiziniai veiksmai** – su fiziniu kontaktu susiję Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią;

3.5. **Ugdymo(-si) vietos pakeitimas** – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje Karaliaus Mindaugo PMC patalpoje arba nuotoliniu būdu teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo (2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281), Lietuvos Respublikos švietimo vaiko teisių apsaugos pagrindų (1996 m. kovo 14 d. Nr. I-1234) įstatymų galiojančiuose redakcijose ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

5. Sprendžiant mokinio elgesio problemas bei taikant poveikio priemones vadovaujamosi Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija (1995), Lietuvos Respublikos švietimo Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo, Lietuvos Respublikos švietimo Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 pakeitimo įstatymas (2020), Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašo (2002), Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo (2011), Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo (2004), Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo (2011), Lietuvos

Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. rugsėjo 17 d. įsakymo Nr. ISAK-1462 „Dėl teisės pažeidimų, Karaliaus Mindaugo PMC nelankymo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, ŽIV/AIDS, smurto ir nusikalstamumo prevencijos“ galiojančiomis redakcijomis ir kitais teisės aktais, taip pat asmens teisių ir interesų apsaugos bei gynimo, žmogiškojo orumo, individualizavimo, visapusiškumo, pagarbos ir protingumo principais.

II. POVEIKIO PRIEMONĖS IR BENDROSIS JŲ TAIKYMO SĄLYGOS

6. Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojas, esant Apraše nustatytoms sąlygoms ir siekdamas užtikrinti Aprašo bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

- 6.1. pakeisti mokinio ugdymo(-si) vietą;
- 6.2. iškviešti Karaliaus Mindaugo PMC vadovą ar jo įgaliotą atstovą;
- 6.3. organizuoti mokinio daiktų patikrinimą;
- 6.4. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus.

7. Taikant Apraše numatytas poveikio priemones privalu atsižvelgti į mokinio specialiuosius ugdymo(-si) poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias aplinkybes.

8. Apraše numatytos poveikio priemonės taikomos mokiniui tik tada, kai Karaliaus Mindaugo PMC yra išnaudojusi visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes (pavyzdžiui, vesti individualūs pokalbiai su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) arba bent vienu iš jų ir kitos priemonės) ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai vaiko elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui. Kitais atvejais į mokinio padarytus tvarkos taisyklių, mokinio elgesio normų ir (ar) mokymo sutarties nuostatų pažeidimus reaguojama kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę turi būti nedelsiant informuojamas Karaliaus Mindaugo PMC vadovas ar jo įgaliotas asmuo, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, taip pat, esant būtinybei, savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyrius ir (ar) teritorinė policijos įstaiga.

10. Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojas, įtaręs, kad nepilnametis mokinyš Karaliaus Mindaugo PMC ar jo teritorijoje vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas ar yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, turi laikytis nurodytų veiksmų sekos:

- 10.1. suteikia pirmąją pagalbą;
- 10.2. kviečia greitąją medicinos pagalbą;
- 10.3. nedelsdamas informuoja apie tai Karaliaus Mindaugo PMC vadovą ar jo įgaliotus asmenis;
- 10.4. nedelsdamas informuoja mokinio atstovus apie įtarimą, kad jis vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų ir kad jam reikėtų atlikti medicininę apžiūrą;

10.5. informuoja mokinį, jo atstovus pagal įstatymą apie asmens sveikatos priežiūros įstaigas, teikiančias sveikatos priežiūros paslaugas;

10.6. informuoja mokinį, jo atstovus pagal įstatymą apie institucijas, įstaigas, organizacijas, teikiančias psichologinę, socialinę, teisinę ar kitą pagalbą.

11. Įtarus, kad pilnametis mokinyš atvyko į Karaliaus Mindaugo PMC apsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų:

11.1. dalyvaujant ne mažiau kaip dviem Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojams surašomas daiktų paėmimo aktas (2 priedas) ir mokinyš tą dieną nušalinamas nuo mokymo(-si) užsiėmimų;

11.2. požymiai, kuriems esant galima įtarti, kad asmuo yra neblaivus ar apsvaigęs nuo psichiką veikiančių medžiagų:

- iš burnos sklindantis alkoholio kvapas;

- neadekvati elgsena (susijaudinęs, dirglus, agresyvus, vangus ir kiti požymiai);
- nerišli kalba;
- nekoordinuoti judesiai, nestabili laikysena;
- kiti dėl apsvaigimo sukėlę įtarimą veiksmai ar būseną.

11.3. tais atvejais, kai asmuo nesutinka su įtarimais, informuojami tėvai (globėjai, rūpintojai) ir per ne ilgesniu 1 val. laikotarpiu jis palydimas medicininei apžiūrai atlikti į asmens sveikatos priežiūros įstaigą;

11.4. mokinio sveikatos būklei blogėjant, nedelsiant suteikiama skubi medicininė pagalba ir skubiai kviečiama greitoji medicininė pagalba;

11.5. mokinio nušalinimas nuo užsiėmimų dėl apsvaigimo ar psichiką veikiančių medžiagų vartojimo laikomas mokinio elgesio taisyklių pažeidimu.

III. UGDYMO(-SI) VIETOS PAKEITIMAS

12. Trumpalaikis ugdymo(-si) vietos pakeitimas gali būti taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauna mokinių ugdymo(-si) procesą pamokos metu. Apie priimtą sprendimą informuojami tėvai (globėjai, rūpintojai).

13. Pakeitus ugdymo(-si) vietą, mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas kito Karaliaus Mindaugo PMC vadovo paskirto darbuotojo arba mokiniui teikiama reikiama švietimo pagalba. Mokinio ugdymo(-si) vieta gali būti pakeičiama ne ilgesnei kaip šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei.

14. Esant būtinybei, Karaliaus Mindaugo PMC vadovo ar vaiko gerovės komisijos sprendimu nustatytam laikotarpiui, mokiniui rekomenduojama mokytis nuotoliniu būdu. Apie priimtą sprendimą informuojami tėvai ar globėjai

IV. KARALIAUS MINDAUGO PMC VADOVO AR JO ĮGALIOTO ASMENS INFORMAVIMAS IR INCIDENTO IŠSPRENDIMO TVARKA

15. Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojas informuoja apie incidentą Karaliaus Mindaugo PMC vadovą arba jo įgaliotą asmenį bei turi teisę išsikviesti Karaliaus Mindaugo PMC vadovą ar jo įgaliotą asmenį, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.

16. Karaliaus Mindaugo PMC vadovas ar jo įgaliotas asmuo suteikia pagalbą sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio(-ių) ugdymo(-si) proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą mokiniui (-iams).

V. MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

17. Jeigu Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinys gali turėti draudžiamų daiktų (1 priedas), Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja Karaliaus Mindaugo PMC vadovą arba jo įgaliotą asmenį.

18. Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojas ir (ar) Karaliaus Mindaugo PMC vadovas arba jo įgaliotas asmuo turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant.

19. Jeigu mokinys sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti mažiausiai du Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojai, vienas iš jų – Karaliaus Mindaugo PMC vadovas arba jo įgaliotas asmuo. Paaiškėjus, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai nedelsiant

informuojami nepilnamečio mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga.

20. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami nepilnamečio mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir jie kviečiami atvykti į Karaliaus Mindaugo PMC. Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojama teritorinė policijos įstaiga.

21. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviešti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas Karaliaus Mindaugo PMC vadovo paskirto darbuotojo.

VI. INCIDENTO IŠSPRENDIMAS PANAUDOJANT PAGRĮSTUS FIZINIUS VEIKSMUS

22. Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

22.1. apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;

22.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;

22.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

22.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojo paliepimus jas nutraukti;

22.5. nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;

22.6. atskirti mokinį, griauančią bendrą klasės tvarką ar Karaliaus Mindaugo PMC renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (klasės, salės, valgyklos ar pan.). Karaliaus Mindaugo PMC renginio metu pašalintas mokinys turi būti prižiūrimas Karaliaus Mindaugo PMC vadovo paskirto darbuotojo, kol teigiamai pasikeičia mokinio elgesys (mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinį pasiima jo tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti mokinio negali arba organizuoti mokinio perdavimą tėvams (globėjams, rūpintojams) arba bent vienam iš jų nėra tikslinga.

23. Pagrįsti fiziniai veiksmai yra:

23.1. stovėjimas tarp mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui,

23.2. stovėjimo prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinys grasina iššokti, ar pan.),

23.3. vedimas paėmus už rankos,

23.4. mokinio laikinas izoliavimas (laivės apribojimas patalpoje, koridoriuje ar kt.)

23.5. fizinis mokinių pavojingų veiksmų apribojimas ir kt. saugios aplinkos kūrimo veiksmai.

24. Mokinio laikinas izoliavimas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (siekiant nutraukti mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti mokinio save žalojančią elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinys nurims, ir kitos saugios priemonės).

25. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

25.1. mokinį(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;

25.2. mokinį vedant už rankos;

25.3. guodžiant mokinį;

- 25.4. pasveikinant mokinį;
- 25.5. padedant neįgaliam mokiniui;
- 25.6. mokant mokinį šokti;
- 25.7. rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;
- 25.8. rodant mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymo(-si) procese naudojamą priemonę;
- 25.9. teikiant pirmąją pagalbą.
- 26. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:
  - 26.1. naudojami kaip bausmė;
  - 26.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;
  - 26.3. naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą;
  - 26.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.
- 27. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės mokinio gyvybei ir sveikatai.
- 28. Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 29. Karaliaus Mindaugo PMC, norėdama taikyti Apraše numatytas poveikio priemones, turi:
  - 29.1. supažindinti Karaliaus Mindaugo PMC darbuotojus, mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) su Karaliaus Mindaugo PMC dokumentais (jų pakeitimais), kuriuose numatytos poveikio priemonės netinkamai besielgiantiems mokiniams, jų taikymo sąlygos ir tvarka;
  - 29.2. išmokyti taikyti poveikio priemones.
- 30. Aprašas įsigalioja patvirtinus Karaliaus Mindaugo PMC direktoriaus įsakymu.
- 31. Už tvarkos Aprašo vykdymo priežiūrą ir atnaujinimą atsakingas direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

Poveikio priemonių taikymo netinkamai
besielgiantiems Karaliaus Mindaugo
profesinio mokymo centro mokiniams,
tvarkos aprašo
1 priedas

KARALIAUS MINDAUGO PMC MOKINIAMS DRAUDŽIAMŲ TURĖTI DAIKTŲ SĄRAŠAS

1. Narkotikai ir kitos psichotropinės, psichoaktyviosios medžiagos.
  2. Energetiniai gėrimai (nepilnamečiams).
  3. Alkoholiniai gėrimai.
  4. Cigaretės, elektroninės cigaretės ir jų priedai (nepilnamečiams).
  5. Sprogstamosios medžiagos ir pirotechnikos priemonės.
  6. Ginklai (šaunamieji, šaltieji (peiliai, kastetai)).
  7. Kortos ir kiti azartiniai žaidimai.
  8. Dujų balionėliai.
  9. Švirkštai ir adatos.
  10. Dūmadėžės ir dūminiai užtaisai.
  11. Garso įrašai, leidiniai, kurie tiesiogiai skatina ar propaguoja karą, terorizmą, rasizmą, žiaurų elgesį, smurtą, pornografiją.
-

Poveikio priemonių taikymo netinkamai
besielgiantiems Karaliaus Mindaugo
profesinio mokymo centro mokiniams,
tvarkos aprašo
2 priedas

DAIKTŲ PAĖMIMO AKTAS

_____
(data)

Vadovaujantis Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centro direktoriaus 2022 m. spalio 7 d. įsakymą Nr. V-363 „Dėl Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams aprašu“ iš mokinių paimti turėti draudžiami mokykloje daiktai:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

Dalyvavo įgalioti asmenys:

1.

2.

3.

4.

5.